

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ένας Έλληνας παππούς γεννημένος πολίτης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που έγινε Ιταλός υπήκοος αποτελεί την αφηγηρία για αυτό το βιβλίο, το οποίο, εστιάζοντας στην αληθινή ιστορία μιας οικογένειας με φόντο κάποια ιστορικά γεγονότα, δείχνει πώς αυτό που ο συγγραφέας ονομάζει οι «μινώταυροι του φόβου και της απληστίας» μπορούν να ξεπεραστούν και πώς οι ψεύτικες θεωρίες πολλών αναλυτών των λεγόμενων διεθνών σχέσεων μπορούν να καταρρεύσουν. Ακούγεται απλό, έτσι; Ε λοιπόν, δεν είναι. Ας εξετάσουμε τώρα κάθε κεφάλαιο για να δούμε πώς ο συγγραφέας, με το αδιαμφισβήτητο ταλέντο του στον εύγλωττο αντικοφορμισμό, καταρρίπτει τα ταμπού και τις προκαταλήψεις που σχεδόν πάντα επηρεάζουν την κρίση μας, θολώνουν την όρασή μας, ή απλώς παρέχουν μια ωραία, βολική, προκατασκευασμένη *Weltanschauung* σε εκείνους που δεν έχουν πλέον την ικανότητα να σκέφτονται, ή και να αισθάνονται, από μόνοι τους.

Τα Κεφάλαια Ένα και Δύο εξετάζουν τη σύνθετη ιστορία των τελευταίων ημερών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, κατά τη διάρκεια των οποίων ο Στράτος, ο παππούς του συγγραφέα, αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη γενέτειρά του, και να βρει καταφύγιο στο νησί της Ρόδου, που βρισκόταν υπό ιταλική κατοχή από το 1912. Η Ιταλία, η Ελλάδα και η Τουρκία παρουσιάζονται μέσα από τα μάτια του Στράτου, με την αφήγηση να ζωηρεύει επιδέξια με περιγραφές πολιτικών γεγονότων και προσωπικών αναφορών που ζωντανεύουν το πεπρωμένο ενός ανθρώπου χωρίς ιδεολογικές, ή κυρίως εθνικιστικές, αγκυλώσεις, με τη μοίρα του

να καθορίζεται από τον φανατισμό και τον εθνικισμό του Τούρκου Κεμάλ Ατατούρκ και του Έλληνα Βενιζέλου.

Στο Κεφάλαιο Τρία μαθαίνουμε για τις τρεις κόρες του Στράτου, την Πηνελόπη, την Τίνα και τη Λειλά, που έζησαν υπό τους Ιταλούς, τους Γερμανούς και έπειτα τους Βρετανούς, προτού το νησί της Ρόδου δοθεί τελικά στην Ελλάδα το 1947.

Τα Κεφάλαια Τέσσερα και Πέντε προσφέρουν μια σαφή, συνοπτική, ιστορική περιγραφή του ελληνικού και του τουρκικού εθνικισμού και της αντίστοιχης ταυτότητας, εξετάζοντας την ελληνική ανεξαρτησία και τις προσπάθειες για τη δημιουργία ενός νέου κράτους, δηλαδή της Τουρκίας, από τα συντρίμια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Τα Κεφάλαια Έξι και Εφτά εξετάζουν τις ομοιότητες μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, σχολιάζοντας, για παράδειγμα, την προσκόλληση στην οικογένεια, την παράδοση της φιλοξενίας και, σε πολιτισμικό επίπεδο, τα παραδείγματα γλωσσικής ώσμωσης. Εξετάζεται επίσης και ο ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος, όπου τονίζεται ο σύνθετος χαρακτήρας του και απορρίπτεται η βολικά απλουστευτική άποψη ότι η σύγκρουση ήταν μεταξύ κομμουνιστών και αντικομμουνιστών.

Το τελευταίο Κεφάλαιο εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα, σε διαφορετικό κάθε φορά βαθμό, αποτέλεσε την εμμονή της Βρετανίας, της Γαλλίας, της Ρωσίας, της Ιταλίας, της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της Τουρκίας. Στην περίπτωση της Βρετανίας και της Γαλλίας, αναφέρονται γεγονότα όπως η υπόθεση Δον Πασίφικο και ο Κριμαϊκός Πόλεμος, που και τα δύο έγιναν αφορμή για τον αποκλεισμό του λιμανιού του Πειραιά. Η Ελλάδα, κατά την άποψη ενός ειδικού, εκτοξεύτηκε από τη φεουδαρχία στη νεωτερικότητα. Ενδεχομένως αυτό εξηγεί, εν μέρει,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

τα τωρινά της προβλήματα. Διαβάστε και ανακαλύψτε την αξιόλογη ιστορία μιας οικογένειας που έζησε σε αξιοσημείωτους καιρούς, ξεκινώντας από τον Στράτο και τη μεγαλύτερη κόρη του Πηνελόπη, που έγινε τρεις φορές ξένη.

Άντριαν Μάλλινσον

Εικ. 1 Ο αδελφός μου Άντριαν Μάλλινσον

